

„Stajerc“ izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2.50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 12. marca 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Lepi uspehi na vseh bojiščih. — Ruske izgube v preteklem letu znašajo čez 2 milijona mož. — Nemške zmage pri Verdunu. — Krasni uspehi na morju. — Zmage naših letalcev.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 3. marca. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Na vseh treh bojiščih trajni mir.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 3. marca (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Južno-vzhodno od Yperna ob kanalu vdrla so Angleži v postojanko „Pastion“, ki smo jim jo dne 14. februarja odvzeli, in so sunili celo v ozki fronti do naših prejšnjih spredajšnjih jarkov. Iz teh so bili takoj zopet vrženi; v posameznih delih „Pastione“ se še držijo. — Južno od kanala La Bassée prišlo je v nasledovanju sovražnih razstrelb pred našo fronto do živahnih bližinskih bojov. — V Champagni povišala je sovražna artiljerija svoj ogenj mestoma do velike ljutosti. — V gozdu Bolante severno-vzhodno od La Chalade v Argonah bil je en francoski delni napad lahko zavrnjen. — Na visocinah vzhodno od Maase očistili smo po krepki artiljerijski pripravi vas Douaumont in smo potisnili svoje črte zapadno ter južno vasi ter pancerske trdnjave v ugodnejše postojanke. Dobilni smo čez 1000 vjetih in 6 težkih topov. — Naši letalci obmetali so v trdnjavskem okrožju ob Verduna francoske čete uspešno z bombami. Lajtnant Immelman s sestrelil je vzhodno od Donai svoje deveto sovražno letalo, neki angleški dvokrovnik z dvema oficirjema, od katerih je eden mrtev, drugi pa težko ranjen.

Vzhodno bojišče. Patroljski boji ob Düni vzhodno od Friedrichstadta, ter ob Serveč in Szcaraf-fronti.

Balkansko bojišče. Nič novega.
Vrhovno armadno vodstvo.

Celotni plen pri Durazzu: 34 italijanskih topov in 11.400 pušk.

(Avstrijsko uradno poročilo od sobote.)

K.-B. Dunaj, 4. marca. — Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. V pokrajini Dübna poskušali so Rusi včeraj zjutraj pridobiti levo obrežje Ikwe. Bili so odbiti. — V sovražnem časopisju vedno se ponavljajoča vest o veliki in srečno napredujoči ruski ofenzivi ob Dnjestru ter pri Černovicah je samoumevno popolnoma neresnična. Naša fronta ni tam v pretekli polovici leta nobene spremembe doživela.

Italijansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno mir. Kakor se je zdaj dognalo, se je pri Durazzu 34 italijanskih kanonov in 11.400 pušk zaplenilo.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemški plen pri Verdunu 115 kanonov in 161 strojnih pušk.

(Nemško uradno poročilo od sobote.)

K.-B. Berlin, 4. marca (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Boji južno-vzhodno od Yperna so se začasno ustavili. Od nas pred 14. februarjem držana postojanka je trdno v naši roki, „Pastion“ pa je ostala sovražniku. — Živahni topovski boji v Champagni trajali so tudi včeraj naprej. — V Argonah izjalovil se je slabejši sovražni napad. Na obeh straneh Maase povečali so Francozi svoje artiljerijsko delovanje in so po veliki pomožitvi svojega ognja vas Douaumont ter naše sosedne črte napadli. Bili so deloma v bližinskem boju pod velikimi izgubami nazaj vrženi in so izgubili poleg tega zopet čez 1000 neranjenih vjetih. — Glasom pri pospravljanju bojišča doslej dognanih podatkov povišale se je plen iz bojov od 22. februarja za 37 kanonov in 75 strojnih pušk na 115 kanonov in 161 strojnih pušk. — Pri Oberseptu (severno-zapadno Pirta) poskušal je sovražnik zama, pridobiti nazaj mu dne 13. februarja odvzeto postojanko. Njegov prvi sunek dospel je z deli do naših jarkov, ki so bili s protinapadi zopet očiščeni. Naš zapiralni ogenj

pripustil je ponovitev napada le deloma k razvitku priti. Po izgubi mnogih mrtvih in ranjenih ter 80 vjetih moral je nasprotnik na svojo postojanko nazaj iti.

Vzhodno bojišče. V nekem malem boju bili so Rusi iz svojih postojank pri Aleseviči vrženi.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 5. marca. Uradno se danes razglša:

Položaj je na vseh bojiščih nespremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 5. marca. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Proti večeru zapričel je živahni sovražni ogenj na raznih mestih fronte. Med Maaso in Mosel bila je francoska artiljerija trajno jako delavna in je obstreljevala začasno pokrajino Douaumonta s posebno ljutostjo. Infanterijski boji se niso vršili. — Da preprečimo nepotrebne izgube, izpraznili smo včeraj pri gozdarstvu Thiville (severno-vzhodno od Badonvillerja) Francozom dne 28. februarja odvzeti jarek pred obsegajočim sovražnim množinskim ognjem.

Vzhodno bojišče. V pokrajini Illuxta zamoglo se je neki od Rusov v ključju na razstrelbe nameravani napad v našem ognju preprečiti. Sunki sovražnih proizvodvalnih oddelkov tudi na drugih krajih fronte bili so zavrnjeni.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 6. marca. Uradno se danes razglša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nič novega.

Italijansko bojišče. Bojevno delovanje je par dni sem vsled izredno močnega snega v gorovju ter vsled nevarnosti lavin skoraj popolnoma ustavljeno.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.B. Berlin, 6. marca. (W. B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Živahni minski boji severno-vzhodno od Vermelles. Angleška infanterija, ki je tam večkrat manjše napade pričela, bila je z ognjem zavrnjena. Na vzhodnem obrežju Maase potekel je dan v splošnem mirnejše kakor doslej. Vkljub temu pa se je pri malih bojih včeraj in predvčerajnem vjelo 14 oficirjev in 934 mož.

Vzhodno in balkansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški letalci nad Anglijo.

K.B. Berlin, 6. marca (W.B.). Uradno se poroča:

Del naših mornariških letalnih ladij je v noči od 5. na 6. marca mornariško postojanko Hull ob Hummerju in tamonjne naprave dokov izdatno z bombami obmetal. Opazovalo se je dobro smer. Zračne ladje so bile ljuto, pa brez uspeha obstreljevane. Vse so se vrnile.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Junaški nemški parnik „Möwe“ se zopet vrnil.

K.B. Berlin, 4. marca. Wolfiova uradna pisarna poroča iz velikega glavnega stana:

S. M. S. „Möwe“, poveljnik kapitan burggraf in grof zu Dobna-Schlodien, se je danes po večmesečnem uspešnem križarjenju vrnil v neko domače pristanišče s 4 angleškimi oficirji, 29 angleškimi pomorskimi vojaki in mornarji, 116 možmi posadke sovražnih parnikov — med njimi 103 Indijci — kot vjetniki in z enim milijonom mark v zlatu.

Ladja je prišla te-le sovražne parnike in je večino potopila, manjši del pa kot pomorski vojni plen poslala v neutralna pristanišča:

- „Corbridge“ 3687 ton bruto; angleška;
- „Antor“, 3494 ton bruto; angleška;
- „Trader“, 3608 ton bruto; angleška;
- „Ariadne“, 3035 ton bruto; angleška;
- „Dromonby“, 3627 ton bruto; angleška;
- „Farring Ford“, 3146 ton bruto; angleška;
- „Clan Mactovish“, 5816 ton bruto; angleška;
- „Appam“, 7781 ton bruto; angleška;
- „Westburn“, 3300 ton bruto; angleška;
- „Horace“, 3335 ton bruto; angleška;
- „Flamenco“, 4629 ton bruto; angleška;
- „Edinburg“, (barka na jadra), 1473 ton bruto; angleška;
- „Saxon Prince“, 3471 ton bruto; angleška;
- „Maroni“, 3109 ton bruto; francoska;
- „Luxemburg“, 4377 ton bruto; belgijska.

S. M. S. „Möwe“ je položila nadalje na več krajih ob sovražni obali mine, katerih žrtev je bila med drugimi tudi angleška križarka „Edward VII.“

Šef admiralnega štaba mornarice.

(Tajnostni nemški parnik „Möwe“, pred katerim so imeli sovražniki tako grozoviti strah, se je torej srečno vrnil v nemški domači pristan. Pripeljal je seboj večje število vjetih, za en milijon zaplenjenega zlata in vest, da je potopil celo vrsto sovražnih parnikov. Junaštvo tega parnika, ki je predril železno verigo velikanskih angleških in francoskih ladij, ostalo bode vedno z zlatimi črkami zapisano v zgodovini nemške mornarice. Op. ur.)

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.B. Dunaj, 7. marca. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Pri Karbilowki vrgli so oddelki armade generalobersta nadvojvode Jožefa Ferdinanda sovražnika iz neke šance in so se tam utrdili. — Severno-zapadno od Tarnopola prepodil je avstro-ogrski stražni oddelek (Streifkommando) Ruse iz 1000 metrov dolgega jarka. Sovražna postojanka je bila zasuta. Tako v tej pokrajini kakor tudi ob besarabski meji je bilo včeraj topovsko delovanje na obeh straneh živahnejše.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Položaj nespremenjen. Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.B. Berlin, 7. marca. (W.B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Manjši angleški oddelki, ki so bili včeraj po močni topovski pripravi do naših jarkov severno-vzhodno od Vermelles vsilili, bili so z bajonetom zopet nazaj vrženi. — V Champagni smo v presemetljivem napadu vzhodno od Maison de Champagne našo postojanko nazaj pridobili, v kateri so se Francozi dne 11. februarja utrdili. Pri temu smo vjeli 2 oficirja in 150 mož. — V Argonah potisnili smo severno-vzhodno od La Chalade v naključju na neko večjo razstrelbo našo postojanko nekaj naprej. V pokrajini Maase oživel se je artiljerijski ogenj zapadno reke; vzhodno od nje držal se je na srednji sili. Razven spopadov poizvedovalnih čet s sovražnikom ni prišlo do bližinskih bojev. — V Woevru smo danes zjutraj vas Fresnes z naskokom zavzeli. V posameznih hišah na zapadnem robu vasi se Francozi še držijo. Vjeli smo čez 300 Francozov. — Eden naših letalnih strojev obmetal je ponoči železniške naprave od Bar-le-Duc izdatno z bombami.

Vzhodno in balkansko bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.B. Dunaj, 8. marca. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Na fronti generalobersta nadvojvode Jožefa Ferdinanda bilo je tudi včeraj bojevno delovanje časovno vahnejše. Drugače nobeni posebni dogodki.

Italijansko in balkansko bojišče. Mir.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Zopet lepi nemški uspehi. — Čez 3.200 Francozov vjetih.

(Nemško uradno poročilo od srede.)

K.B. Berlin, 8. marca. (W.B.).

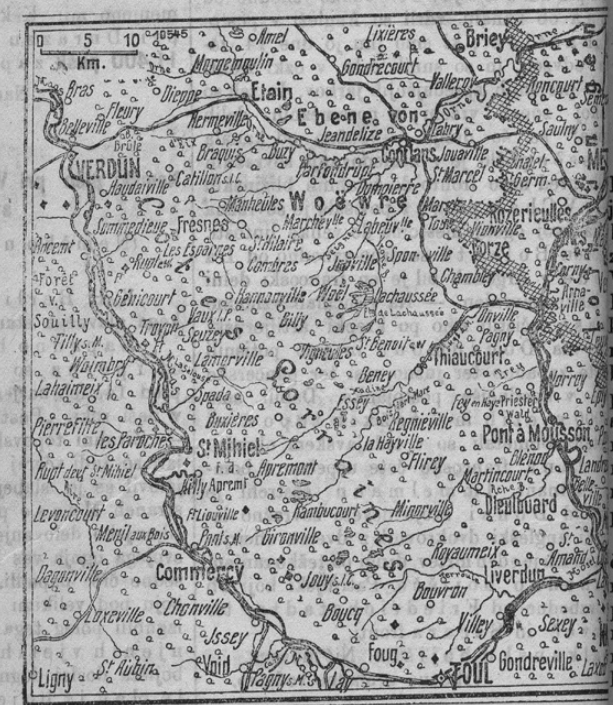
Velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Proti od naših dobljeni postojanki pred posestvom Maison de Champagne začeli so Francozi v nem večera s protinapadom. Na zapadnem se še bori z ročnimi granatami. Drugače je pad gladko zavrnjen. Na levem bregu Maase smo, — da izboljšamo zvezo z našimi desni strani reke južno od Cote de Taillera „Pfefferrücken“ in vasi Douaumont naprej potisnjene nove linije — naško postojanko sovražnika na obeh straneh pod Forges pod Bethincourtom v širini 6 in globokosti več kot 3 kilometre. Vasi Regnville, visočine Raben in Cumieries-goza so v naši roki. tisunki sovražnika v pokrajini južnih robov gozdov so bili krvavo zavrnjeni. del posadke zavzetih postojank bil je uničen. Neranjeni ostanek 58 oficirjev in 3277 mož smo vjeli. Razven tega smo zaplenili 10 kanonov in mnogo drugega vojaškega materijala. — V Woevre bil je razlikn zdej tudi iz zadnjih hiš od Fresnes. Število tam vjetih je naraslo na 1130 oficirjev in čez 700 mož. Zapleniti smo nekaj strojnih pušk. — Naša letalna brodometala so z sovražnimi četami nastanjene zapadno od Verduna z bombami.

Vzhodno bojišče. Na raznih krajih fronte bili so ruski delni napadi zavrnjeni. lezniška proga Ljachoviči južno-vzhodno od Baranoviči-Lumineca, na kateri

Boji okoli Verduna.

Presenetljiv, pa tudi naravnost ogromen je sunek hrabre nemške armade pri največji francoski trdnjavi Verdun, ki jo smatrajo naši sovražniki za nepremagljivo. Ne samo, da je ta sunek Nemcem doslej okoli 18.000 neranjenih vjetih Francozov in neprecenljivo množino plena prinesel, ne samo, da jim je dal velik del izredno važne zemlje, — največji dobiček je bil pa moralni učinek, ki je n. p. prebivalstvo v Parizu naravnost potr. Francozi so uvideli, da nemška napadalna zmoglost ni ponehala, da njih ofenzivni duh ni umrl, marveč da živi zdej kakor v začetku vojne. Trdnjava Verdun je v velikanski nevarnosti in vse grožnje nasprotnikov ne zavgajajo čez to dejstvo. Z zavzetjem pancerske utrdbe Douaumont, na katero so naperili Francozi pod velikanskimi krvavimi žrtvami celo vrsto brezuspešnih protinapadov, stoji trdnjava Verdun pred padcem, čeprav se ta padec ne zgodi kar čez noč. S padcem Verduna pa bi bila vsa svetovna vojna tako rekoč v novi smeri peljana. Velevažen, eden najlepših zmagovitih uspehov svetovne vojne je torej na-

skok Nemcev na Verdun. V boljše razumevanje tozadevnih generalštabnih poročil prinašamo mali zemljevid Verduna in njegove okolice.

opazilo močni železniški promet, bila je z dobri uspehom od naših letalcev napadena.

Balkansko bojišče. Nič novega. Vrhovno armadno vodstvo.

Dva milijona ruskih izgub leta 1915.

Iz Stockholma poročajo z dne 6. t. m.: Glascom poročila neke iz Rusije se vrnivše osebno, ki je zamogla vpogledati v dotična poročila, znašale so leta 1915 ruske izgube 1.942.610 mož, od katerih je bilo ranjenih 476.155, medtem ko so ostali mrtvi. Izguba na oficirjih znaša 124.433.

Preteči položaj na Irlandskem.

K. B. London, 6. marca. List „Times“ pričuje dalje članek glede naraščanja nezadovoljnosti na Irlandskem, kjer postaja nacionalistično tajno društvo „Sinn fein“ polagoma krepkejše. „Times“ zahteva odločni nastop. Položaj še ni nevaren, ali grozi pa, da to postane.

Bolni napljinčih

Sanaforij Aflenz

Hofacker 830, Štajersko, Prosehl

Nevednost in zloba.

Prestrašeno gleda človek, kako se v zadnjem času kot ena najhujših posledic vojne razširjata med zbeganim prebivalstvom nevednost in zloba, ki jo gotovi olikani ljudje seveda iz narodnega ali političnega sovražstva še nalašč razširjajo. Govori se o nekakem „Burgfriede“ za časopise in politične stranke. Ali nam se zdi, da gotovi ljudje ne morejo brez hujskarije živeti. Ker pa jim cenzura in preki sod preprednje običajno hujskarijo, zato skušajo z gorostasnimi govoricami, zahrbtnim sumničenjem in z razširjenjem babjeverske nevednosti itak revno ljudstvo še bolj pomeniti ter še v večjo duševno revščino spraviti. V interesu tega ljudstva, še bolj pa v interesu premile naše domovine leži, da se proti temu žalostnemu močvirju nevednosti odločno nastopi.

Gotovo je, da ima razširjenje te nevednosti gotove politične cilje in namene.

Za danes hočemo omeniti le en slučaj. Ptujski velezaslužni župan g. Jožef Ornič, ki je v gospodarskem oziru gotovo največji dobitnik tega okraja, dobil je te dni naravnost zverinsko, seveda nepodpisano pismo iz okolice. V pismu se mu čita, da je on kriv vpeljave kart za kruh in moko, pomanjkanja moke in kruha ter drugih živilskih sredstev; grozi se mu, da se ga bode z njegovo družino vred pobilo in z bombami v zrak spustilo, da se bode po končani vojni vse ptujsko mesto v zrak spustilo, zažgalo in bogve kaj še vse z njim storilo; govori se o tem, da se po travnikih pšenice raztrosa in zažiga, medtem ko ljudje nimajo kruha, da je on (Ornič) za „vampaste purgare“ zaplenil žito itd. itd.

Pismo samo seveda nima nobenega pomena, čeprav bi prišel pisec — ali pisateljica — zaradi njega lahko na vislice. Ali dokaz je to pismo, da izobražena slovenska javnost zdaj v vojnem času pozablja na svojo nalogo, podučiti nevedno ljudstvo.

Zakaj se temu ljudstvu ne pove, da mesto Ptuj in njegov župan Ornič ljudstvu nista odvezla niti posameznega zrnja žita? Vse žito je zaplenila iz potrebnih vzrokov ces. in kralj. vlada, ki je bila v to postavno opravičena. Ces. in kralj. vlada je žito izročila posebnemu

zavodu za vojni promet z žitom; ta je pusti zmleti in oddaja moko po postavnih določbah prebivalstvu.

Zakaj se temu nevednemu ljudstvu ne pove, da krušne in močne karte ni vpeljal ptujski mestni urad ali pa župan Ornič, marveč da jih je vpeljala zopet ces. in kralj. vlada? Ako boče Ornič ali kak drugi „purgar“ kapiti kos kruha ali kilo moke, mora ravno tako karto imeti, kakor zadnji haložanski viničar. Razlika je le ta, da je v mestu nadziranje mnogo strožje nego na deželi. Da pa primanjkuje semintja moke, so krivi deloma tudi kmetovalci, ki zatajijo svoje zaloge žita ali ga na skrivnem odurom prodajajo. Ptujsko mesto je na tem nedolžno, kakor je „kralj Matjaž“ nedolžen na svetovni vojni.

Bodimo si vendar odkritosrčni! Vojne posledice čuti vsakdo, v mestu kakor na deželi! Vsakdo se mora pokoriti zahtevam tega rešnega časa. Pomanjkanje se čuti povsodi, — še bolj pri naših sovražnikih. Ali to pa na noben način ne gre, da bi se od nevedne strani na podlagi tega naravnega pomanjkanja in te bede pričelo groziti s požigom in pobojem, to pa samo iz starega sovražstva proti nemškemu mestu. To na noben način ne gre in tudi oblast mora v interesu patrijotičnega čuta prebivalstva take izgrede nevednosti z vsemi sredstvi zatreti. Mesto je in bode vedno navezано na deželo, dežela pa na mesto. Drug brez drugega ne moreta izhajati. Zato je najgrša zlobnost, ako se zdaj v teh težkih časih hujška in pritajeno pozivlja na sovražstvo.

Prosimo slavno oblast, da ona vmes poseže in prepotrebno složnost vsega avstrijskega prebivalstva varuje!

Delovanje vojnih zavodov za promet žita.

Zdaj vendar videli smo napol jasno. Posvetovalni zbor vojnega zavoda za promet z žitom je zboroval dne 20. in 21. januarja t. l., prezident sekcijski šef dr. vitez pl. Schonka, novoimenovani viceprezident, obenem ravnatelj Hermann Reif in drugi poročevalci so dali pojasnila, ki nudijo prebivalstvu pravo sliko o poslovanju zavoda.

Najpoglavitejše očitjanje proti zavodu, ki se je dvignilo glasno in javno, je bilo, da cene zrnja in moke ne stojijo v pravem razmerju, da je razlika med njimi mnogo prevelika, da so cene moke torej predrage in da zavod preveliko dobička jemlje. Zavod je s številkami dokazal, da njegovi troški, za katere se je 20 h pri 100 kilah računalo, v resnici le 17 7/4 h za meterski cent znašajo. Ako se odtegne od tega obresti obratnega kapitala, ostane za upravne troške le okroglo 12 h za meterski cent, od katerih zopet le okroglo 5 1/2 h na perzonalne troške pade. To ni ve-

liko in stem smo lahko mirno zadovoljni. Trgovina z žitom gotovo ni imela dovolj s 17 7/4 h zaslužkom in je mnogo več kot zaslužek v žep vtaknila.

Ali zdej kardinalna točka: Kam gre resnični, mnogo višji zaslužek zavoda na avstrijskem žitu, zakaj se porabi?

Tu je zavod v svojem poročilu javno priznal, da razlika v cenah, po katerih žito mlinom odkaže, ter zaslužek zavoda znaša: pri pšenici 2 K 30 h, pri rži 2 K 28 h za 100 kil. Zavod pa je povedal tudi enkrat odkrito, zakaj se ta veliki zaslužek pri avstrijskem žitu porablja, namreč za poplačanje višjih cen za ogrsko in rumunsko žito.

Ogrska pšenica pride mnogo dražja, nego domača; ker se pa ne more razne močne cene določiti, mora se stvar z ednakomerno razdelitvijo poravnati.

Domača pšenica stane najvišja cena K 34.—	
provizija znaša (3 odstotke)	1 02
srednja voznina	1.—
upravni troški	—30
skupaj	K 36 32
Ogrska pšenica stane najvišja cena K 39.—	
srednja voznina	2 50
upravni troški	—30
skupno	K 41 80

Ker pa zavod mlinom pšenico ednakomerno z 39 K 24 h zaračuna, pridobi pri vsakih 100 kilah štajerskega blaga 2 K 92 h, plača pa gori pri vsakih 100 kilah ogrske pšenice 2 K 54 h.

Še dražja kakor ogrska pšenica pride seveda rumunska in nevtralna Rumunija dela pri svoji žitni dobavi krasne „kšefte“. Natančne številke o tem niso prišle v javnost; ali iz pšeničnih cen in stroškov voznine se lahko izračuna, da stane zavod rumunska pšenica čez 60 K za meterski cent. Ni čudno, da se je Ogrska za svoj, ji pristojni del rumunskega žita zahvalila in ga velkodušno tostranski državni polovici pripustila.

Na vprašanje, kako to pride, da so cene na Ogrskem toliko višje, da se tamošnje kmetovalce napram avstrijskim toliko odkljuje, se je odgovorilo, da stoji Ogrska na stališču, da je preje avstrijska industrija iz Ogrske mnogo milijonov vlekla, zato pa je pravično, ako zdaj del teh milijonov zopet na Ogrsko nazaj pride; želeči pa je, da imajo ogrski kmetovalci prav lepe dohodke, da bi bili tudi krepki kupci...

Ogrska se postavi torej v tem jako važnem vprašanju na stališče: morali smo mnogo let sem avstrijske industrijske izdelke kupovati, ker smo jih rabili in smo zanje visoke cene plačevali. Pravično je tedaj, da zdaj, ko leži ugodnost na naši strani, ko Avstrija našo pšenico potrebuje, mi to ugodnost izrabimo in da se vrne del avstrijski industriji plačanih svot našemu kmetijstvu, da zamore to krepko kupovati in s tem domačo industrijo okrepčati.

Za kakšne svote se gre tukaj, kaže sledeči račun: Ogrska dobavlja v tem žetnem letu na

Naš prestolonaslednik na bojišču.

Mladi ali hrabri naš prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef bil je tekom svetovne vojne skoraj vedno na tem ali onem bojišču, kjer se je sam na lastne oči prepričal o junaštvu naših armad ter potem to prezvišenemu cesarju poročal. Opetovano je prestolonaslednik tudi sam pogumne vojake z zaslužnimi znaki odklikoval. Tak prizor nam kaže današnja elika. Nadvojvoda Karl Franc Jožef odklikuje sam zaslužene vojake.

Thronfolger Erzherzog Karl Franz Josef beim Auszeichnen österreichischer Soldaten.

lastno armado v zvezi. Kdor vojnim vjetnikom, zavedajoč se te škode, pri begu pomaga, izvrši hudodelstvo proti vojni moči države po § 327 voj. kaz. zakona. To hudodelstvo spada pod naglosodno postopanje in se v tem postopanju kaznuje s smrtjo na vislicah. Vsled tega se vsakdo, zapretivši zakonite posledice, svari, vojne vjetnike, kakor tudi, ker se vojni vjetniki in vohuni večinoma poslužujejo civilne obleke, ljudi, ki ne bivajo stalno v kraju, tujce, neopravičeno ali vsaj ne da bi se naznanili vojaški ali krajevni oblasti, jemati pod streho, jim dajati hrano, ali takim osebam s tem, da se jim pokaže pot, da se jih preobleče ali na drugi način pri nadaljevanju njih pota podpirati.

O polomu centralne kase v Celovcu. Naši citatelji se bodo spominjali velikanskega poloma v "centralni kasi" koroških združenih klerikalnih podjetij, o katerem smo svoj čas itak obširno poročali. Milijonsko to podjetje je prišlo vsled sleparskega počenjanja posameznikov v konkurz; glavna krivca sta bila itak pred sodnojo strogo obsojena koroška duhovnika monsignore Kayser in monsignore Weiß. Pred kratkim bi se morala vršiti prisilna dražba metaja nekaterih članov predsedništva te "centralne kase". Ta dražba pa je bila vstavljena. Celovski uradni list pa zdaj poroča, da je oskrbnik konkurzne mase predlagal, naj se vpraša vopneke, če bi odvezali bivše člane načelstva centralne kase "vseh obveznosti proti temu, da plača c. k. poljedelsko ministerstvo 200.000 kron. Ti bivši načelniški člani so: Ambrož Charfegger, Ivan Hernler, Jožef Kasal, Jožef Streissing, monsignore Valentin Podorc in župnik Andrej Christof. Deželno odbiše v Celovcu bode sklepalo o tem predlogu ne 26. marca. Smo radovedni na izid te zadeve, ki je svoj čas toliko prahu dvignila!

Imajo li bučele čut za barve in za obliko? Pojasnilo tega živalskopsihološkega spornega prasanja, ali imajo bučele smisel za barve in obliko, je dr. pl. Frisch v Monakovem napravil redno skrbne in previdne poskuse, uvažujoče se probleme in možne ugovore, o katerih obširno poroča v 35. zvezku, "Zoologische Jahrbücher". S temi zanimivimi poskusi je brezumno doprinesel dokaz, da imajo čebele v resnici čut za barve in ne samo zmožnost čutiti različne stopnje svetlobe, kakor trdi pl. Heß. Tako zelo pazijo bučele na barve in jih vpo-mljajo kot znamenje za svoje orientiranje, edi iz nedvomnih doživljajev, poskusov, ki jih izvršil avtor za pojasnilo starega spornega prasanja, ali pomaga pobarvanje panjev čebelam, ali se vračajo domov, da najdejo svoj panj. Počel se ma je z menjavanjem barv z vabiti-omov se vračajoče čebele polnostevilno v neav (prazen) panj; da z barvami prevarene čebele so celo pokusile vrta v polne tuje panje. at čebele za barvo odgovarja čutu človeka, ki ruderčezelenoslep t. j. ona vidi ruderčo kot no in plavosivo kot sivo, zamenja pomorandudečo barvo z rumeno in zeleno, plavo z vijono in purpurno ruderčo. Zanimivo je, da se avozelena in čisto ruderča barva t. j. one barve, tere bučelino oko ne vidi vgotovite, v naši ri prav redko pokažejo. Ta vgotovitve govori veda v prid nanku bijloga cvetov o prilago-ju teh cvetlic na obisk žuželk. Mnenje pa, sta plava in purpurno ruderča barva, ker jih a večina onih cvetov, ki jih obiskujejo čebele črmlji, najljubši barvi čebel, ne drži. Poskusi atelja silijo k mnenju, da se plava in purpur-uderča barva za oko bučel najkrepkeje razlo-jeta od zelene barve. Dalje misli pisatelj, da našel s svojimi opazovanji o stalnosti čebel s sticami ene vrste rastlin kot skupaj spada-e, ki se gotovo razločujejo od drugih vrst tlin. Zdi se, da se iste pri iskanju skupaj adajočih cvetov dajo voditi ne samo od barv duha cvetov ampak tudi od drugih znakov. jbrže igrajo pri tem znaki sokov kot kombi-je barv in oblik, precejšno vlogo.

Nova postava glede delojemalcev in delodajalcev, ki je po našem mnenju jako potrebna, se je pred kratkim izdala in uveljavila. Postava ima namen, gotovim skupinam v vojaško službo vpoklicanih delojemalcev zagotoviti vrnitev v njih poprejšnjo službo. To pravico pa imajo samo tisti delojemalci, ki so bili dne 25. julija 1914 že en mesec v dotičnem podjetju nastavljeni. V času vojaškega službovanja se jim služba ne more odpovedati. Po končani vojaški službi pa morajo ti delojemalci tekem 14 dni nastopiti svojo službo. Ta cesarska odredba obsega poleg te določbe tudi še razue postranske manjvažne določbe.

Borza na Dunaju zopet otvorjena. Prihodnji ponedeljek otvori se zopet dunajska borza, ki je bila od izbruha vojne sem zaprta. Promet na borzi pa bo dovoljen le v ozkih merah. Predvsem je vsaka večja spekulacija izključena, ker se smejo prodajati papirji le proti takojšnjemu plačilu v gotovini, promet z zastavnimi obligacijami vseh vrst in z vrednostnimi papirji sovražnih držav je prepovedan, istotako tudi promet po naročilu "kupite ali prodajte za najboljšo ceno"; končno se sme vršiti kupčija z državnimi rentami in vojnim posojlom le po posredovanju uradnih senzalov. Vrednostni papirji iz nevtralnega ali prijateljskega inozemstva smejo na trg le tedaj, ako so opremljeni z "affidavitom" zanesljive banke, da se od izbruha vojne še niso nahajali v sovražnih rokah. Končno je vsako objavljenje kurzov in sklenjenih kupčij prepovedano. Otvoritev borze ima v prvi vrsti namen, prenesti dosežanje privatno kupčijo z vrednostnimi papirji zopet na zakonita tla ter jo podreti ostremu oblastvenemu nadziranju.

Svarilo pred nakupom vojaške oprave. Oblastveno se razglašalo: Pred nakupom vojaške oprave, zlasti obval, se najresnejše svari. Ne glede na to, da kupci, ako se take protipostavne prodaje dejansko dogajajo, ali bi se pa celo morda v večjem obsegu dogodile, niso le sokrivi o škodo-ovanja državnega zaklada in ogrožitve pripravljenosti čet, se isti tudi lahko zasledujejo zaradi prestopka po § 476 kaz. post.

Težilo za cesarjevo mizo. Predsedstvo pomožnega odbora za begunce iz juga je izročilo direktorju kabinete pisarne tajnemu svetniku baronu Schiessl iz doberdobskega kamna izdelano težilo (Briefbeschwerer), to pa s prošnjo, da je predloži cesarju v spomin na boje naših junaških čet na doberdobski planoti. Cesarja je to darilo izredno razveselilo in je ukazal, da se odboru izrazi cesarjevo zahvalo.

Sarajevski listi brez papirja. Pomanjkanje papirja postalo je v Sarajevi prav občutno. Te dni je sarajevskim listom zmanjkalo popolnoma časopisnega papirja. Vsled prometnih težav pa ni mogoče zdaj dobiti novih zalog. Sarajevski listi izhajajo vsled tega zdaj v vseh mogočih oblikah, tiskani na raznem finem papirju in samo na 2 straneh. Pomanjkanje papirja in iz tega izvirajoče visoke cene postaja sploh z vsakim dnevom bolj občutno.

Žena braniteljica svoje časti. V Litomericah na Češkem branila je z revolverjem žena črnovojuška Kolomana Gala svojo čast. Vojak Sipos jo je namreč že dolgo časa nadlegoval z ljubavnimi objubljami. Nekega večera je potrkal na njena vrata ter z glasom njenega moža zahteval, da naj mu odpre. Žena je mislila, da se je vrnil njen mož in je res odprla. Med njo in Siposom je nastal potem bujni boj. Galova se nasilnežu ni mogla več zoperstavljati. V obupu je posegla po revolverju svojega moža in je Siposa ustrelila.

Zvišanje davka od žganja. V novembru t. l. se je, kakor znano, ustanovila centrala za špirit. Cene, ki jih je določila ta centrala pod nadzorstvom vlade za obdavčen rafinerijski špirit, so znašale za zapadne dežele Avstrije po veznih razmerah, ki so že vladale v teh obeh deželah, med 341 in 350 kronami za hektoliter, za Galicijo in Bukovino niso bile cene prvotno bistveno višje. Posebne razmere, že predno je bila ustanovljena centrala teh obeh dežel, posebno velike prometne težave in mnogo višje

cene v obmejnih ozemljih (Ruske, Poljske in Ogrske) so pokazale kmalu, da so v začetku določene najvišje cene v Galiciji in Bukovini nemožne in se je moralo za to ozemlje pripustiti mnogo višjo rafinadno ceno, namreč 450 K pri hektolitr alkohola. Iz tega nastala razlika cene med zapadnimi in vzhodnimi deželami je pa zopet povzročila marsikatero nepriliko, katere je pri ustanovitvi popolnoma novega zavoda, kakoršen je centrala za špirit, mogoče odpraviti in sicer ne kar naravnost, ampak še le na podlagi dobljenih izkušenj. K tem neprilikam je prišla še nadaljna okolnost, namreč da se vsled vojnega stanja pridela v tuzemstvu bistveno manj špirta kakor običajno v normalnih letih in mora vsled tega uvažati centrala potreben špirit iz inozemstva, kojega cena znaša vštvešči carino in porabno množino približno 520 K pri hektolitr alkohola. Ta visoka cena za inozemsko blago mora vplivati na domače cene, ker se pri prodaji ne more nič razločevati med tuzemskim in inozemskim špiritom. Pri teh razmerah je smatrala centrala za špirit, da je za nadaljno zagotovitev enakomerne preskrbe potrebnega davku obveznega špirta neobhodno potrebno določiti enotno ceno za vsa ozemlja Avstrije. Po preračunu, ki ga je izvršila centrala za špirit, znaša ta enotna cena z izjednačbo vozni stroškov 410 kron za hektoliter alkohola in bi zatorej, ako bi se vzelo za podlago to enotno ceno, to imelo za posledico znižanje sedanjih cen v Galiciji in Bukovini za 40 kron. Pri tem se pač more komaj dvomiti, da bi tako znižanje nikakor ne koristilo konsumentom, ampak bi kot nevtemeljeno bogatenje prekupev njim teklo v žep. Vlada si ne more odreči pravice od centrale za špirit predlaganega preračunanja in enotne določitve cene za špirit za celo Avstrijo, misli pa, se iz poprej omenjenega vzroka na vzhodu na noben način ne sme znižati cene za špirit. Ta predvarek je privedel do sklepa zahtevati diferenco med enotno ceno, ki jo izračuna centrala za špirit in med v vzhodnih deželah sedaj že določeno oddajno ceno za državni zaklad, in sicer tako, da se družni uravnava cen s takim zvišanjem davka, ki ima za posledico neizpremenjeno pridržanje sedanje cene v Galiciji in Bukovini. Trdi se pa lahko, da s tem zvišanjem davka združena uravnava cen za zadnjega konsumenta sploh ne bo imela za posledico nikake večje podražitve, kakor če bi bilo zvišanje davka najpoprej še odloženo. V predležeči številki Naredbenega lista se razglasi cesarski ukaz, na podlagi katerega se zviša doklada od davka na žganje za nadaljnjih 40 vinarjev za liter alkohola in sicer izključno v prid državnemu zakladu. Z ozirom na to zvišnjo doklado bo znašala cena za obdačen rafinerijski špirit od zdaj naprej enakomerno v vseh deželah Avstrije brez razločka vozni razmer 450 kron za hektoliter alkohola. Ta regulacija cen obdavčenega rafinerijskega špirta se nič ne tiče cene denaturiranega špirta.

V Slovenski Bistrici so cerkvam odvzeli bakrene strehe in jih nadomestili s takim iz železnega pleha.

Nemščina v c. in k. vojni sili. „Pester Lloyd“, torej oficijozni ogrski list, objavlja v svoji številki od 1. t. m. daljši članek svojega poročevalca Geza Herczeg, torej Madjara, o junakah podmorskih čolnov. Poročevalec objavlja dva pogovora, enega s telegrafistom junaške potopljene „Zente“ Karlom Zsis, ki je bil zdaj iz črnogorskega vjetništva osvoboden, drugega pa s slavnim mornariškim lajtaantom pl. Trapp, ki je potopil francosko admiralno ladjo „Leon Gambetta“. Glasom ogrskega poročevalca dejal mu je pl. Trapp: „Prevzel sem poveljništvo podmorskega čolna par tednov pred izbruhom italijanske vojne. Moje moštvo je izbrano in prvorzredno. Ljudje izvirajo iz obeh držav mornarhije in vse narodnosti so med njimi zastopane. Imamo nemške Avstrijce, Ogre, Hrvate, Čehe, Italijane, Dalmatince, ali vsi govorijo nemško; drugače bi bilo nemogoče delati, ako bi ne bilo občevanje popolnoma enojezično. Moji ljudje so izbrani možje in krasni vojaki“.

Blas... jnih vjet... o da za

se dobi v vseh špecerjskih trgovinah. — Generalno zastopstvo za ptujski okraj

Brata Slawitsch, Ptuj.

Štiri otroke povila je žena poštnega sluge Wlzeka v Vitisu. Vsi štiri so dečki. Krščeni bodo na imena Franc, Jožef, Viljem, Siegfried. Prosil se je cesarja, da naj jim bude boter.

Nepošteni najditelj. Na Vranskem kot postiljon uslužbeni Jožef Deželak najdel je dne 22. februarja med vožnjo v Sv. Peter na Vransko denarnico z 2250 kronami, ki jo je izgubil mesar in krčmar Franc Vedenik iz Št. Pavla pri Preboldu. Deželak je denar obdržal, živel kot bogatin in delal v spremstvu žensk ter prijateljev drage izlete. Vseled tega se je pričelo poizvedovati, kje je Deželak nakrat toliko denarja dobil. Končno je nepoštenjak svoje dejanje priznal; od ukradenega denarja pa je imel le še 1297 K.

Umrl je v Spodnjem Drauburgu gostilničar g. Rudolf Domingo. V vlaku ga je zadel srčna kap. N. p. v m.!

Zaprlj so v Stockenboi na Koroškem blapca Matijo Granitzer, ki je v bližini nekega gozda pretepel neko mojskro ter se potem nrvanostno nad njo zagrešil. Izročili so ga sodnji v Paternionu.

Karte za sladkor. Izšla je cesarska naredba, ki določa za vso Avstrijo vpeljavo kart za sladkor. Največja množina sladkorja, ki jo bode ena oseba za en mesec dobila, znašala bode 1 1/4 kilograma. Deželne vlade oz. namestništva pa lahko po krajevnih razmerah posameznih kronovin določijo še manjšo množino. Dokler se ne vpelejo karte za sladkor — kar se bode najkasneje do srede marca zgodilo — se sladkor ne sme prodajati v večjih množinah kakor po 1 četrt kilograma. To je zato odredeno, da si posamezne osebe zdaj ne nakopičijo prevelikih zalog. Karte za sladkor bodo dobile le tiste osebe, v katerih gospodarstvu ni spravljenega več nego k večjemu 2 in pol kilograma sladkorja za vsako osebo, katero je treba preživeti. Kdor bo hotel dobiti sladkorno kavo, moral bode primerno izjaviti, da za vsako osebo v svojem gospodarstvu nima več kakor 2 in pol kilograma sladkorja. Karto bo dobil šele tedaj, ko za vsako osebo množina njegovega sladkorja pade pod to številko. Gostilničarji, kavararji in slaščičarji bodo gostom smeli dajati sladkor brez kart v pijačah ali jedilih; samega sladkorja pa seveda ne bodo smeli prodajati. Dobivali bodo, kakor tudi trgovci, sladkor le proti posebnemu dobavnemu listu, katerega jim bo izdala politična oblast. V prošnji za ta dobavni list je treba napovedati zalogo sladkorja in potrebno množino za največ 8 tednov. Vlada pravi, da je treba s sladkor-

jem bolj varčevati; ker je le pri nas preprečila zvišanje cen — povsod drugod so namreč sladkorne cene hudo poskočile — upa vlada, da bo prebivalstvo preneslo te neprijetnosti. Vlada vtemeljuje svojo novo naredbo z dejstvom, da se je pridelavanje sladkorne pese zelo zmanjšalo. 30 procentov površja je manj nasajenega, ker primanjkuje delavcev. Na drugi strani pa je poraba sladkorja neznanosko poskočila, tako pri vojaški upravi in prebivalstvu; zlasti sta vojaštvo in kmetijstvo porabila mnogo sladkorja za krmo. Že v prejšnji obratni dobi je poraba sladkorja naglo poskočila za en milijon kilogramov. Pa tudi v novi obratni dobi 1914/1916 je že v prvih mesecih pričela poraba naglo rasti. Tako je lanski september v primeri z istim mesecem predlanskega leta prišlo okroglo 500.000 kil sladkorja več pod obdačenje. Ta večja poraba izvira največ od tod, ker so razni ljudje zelo kopičili zaloge sladkorja.

Sejmi v Ptujju. Piše se nam od mestnega urada ptujskega: Na Bregu pri Ptujju je izbruhnila kužna bolezen na gobcih in parkljih. Vseled tega se tudi sejmi v Ptujju — in sicer vsaki 1. in 3. torek vršeči se živinski sejmi ter vsako sredo vršeči se svinjski sejmi — do preklica ne vršijo več.

Druginja na Ruskem. Razni ruski listi poročajo, da se tam cene živilom rapidno dražijo. Pšenica se je podražila za 62%, rž za 79%, pšenična moka za 51%, ržena za 81%, ajdova moka za 123%, meso za 37%, maslo za 95%, sol za 143%, sladkor pa za 46%. Uradno se dokazuje, da bode odrejena likvidacija nemških posestev na Ruskem zmanjšala tamošnji žitni pridelek za 35 milijonov pudov. Stanje živine na Ruskem je tudi padlo za 25%. Zmanjšati se bodo morale vseled tega porcije mesa in vpejljati prisilne dneve brez mesa. Kajti v južni Rusiji je padlo število govedi za 40%, poraba mesa pa se je na deželi za 150 do 200% zvišala. Vzrok so temu seveda tudi številni begunci, ki so prihajali iz od Nemcev in naših armad zasedenih ruskih pokrajin in ki se morajo preživljati večinoma le z mesom. Vlada pravi, da naj se ljudstvo na Ruskem odvadi, uživati meso; to naj uživajo le vojaki in pa državni uslužbenci. Seveda tudi poljedelstvo na Ruskem hudo propada. Vzrok je iskati v prepovedi žitnega uvoza, pomanjkanju delavcev in v oviranem železniškem ter parobrodskem prometu. Tudi prenehanje monopola na žganje je beje jako neugodno vplivalo.

Tatvina. V Mariboru sta 18 letni kontorist Oto Radich in 16 letni praktikant Jožef Bagary pri firmi Menis in Scherbaum pokradla tekom zadnjega časa sira za 10.000 kron. Sir sta prodajala raznim strankam, denar pa ohranila za-se. Policija je mlada tatova zaprla.

Smrt v vodi. Iz Celja poročajo, da so iz Savinje potegnili 62 let starega Antona Pokelšeka, strojnega ključarja.

Tatvine v Pragerhofu. Poročali smo v zadnjih številkah o veliki tatinski družbi, ki jo je oblast zasačila v Pragerhofu. Zdaj se o tej zadevi še poroča: Obsežno preiskavo vodi v prvi vrsti orožniški stražmojster Presker. Posrečilo se je doslej dognati deset članov te grde tatinske družbe; ti tatovi so večinoma železničarji. Zaplenjeno tatinsko blago dokazuje, da so se tatovi najbolj brigali za ljubavne pošiljkatve vojakom na bojišču. Razven jedil, zapestnikov in snežnih kučem so našli orožniki še cele zaloge blaga iz kožuhovine. Preiskava se seveda nadaljuje in odkriva vedno nove sledove doslej neznanh tatov. Tako je n. p. žena enega izmed zaprtih tatov povedala mnogo o tatvini več vrec koruze, ki se je izvršila na postaji začetkom lanskega leta. Tatvine so bile torej res velike in skrajni čas je, da se je to drnhal zaprlo. Orožnikom, ki so tatvino izsledili, gre pač vsa zahvala.

Na Niževavstrijskem so pričeli začetkom tega meseca peči kruh, ki vsebuje tudi 25 procentov koruzne moke. Le tam, kjer že primešavajo krompirjevo moko, bodo smeli nekaj manj koruzne moke primešavati. Lansko leto v tem času so primešavali 75 procentov koruzne moke. Na Dunaju se bode letos torej precej boljši kruh jedlo. Krompirjeva moka pa se je podražila na Dunaju za 3 do 4 krone pri 100 kilah.

Umrl je v Mariboru 3. t. m. v p. namestniški podpredsednik baron Schö...

Cattaro. Hrvatskemu listu „Naša razočarinstvo“ pišejo iz Cattara: Počasni se r...

Zenske kot delavci. V Berlinu je z...

Darilo za delavce. Lastnik fabrike z...

Socialisti proti italijanski vladi. Italijanski vladi, zlasti ministerskemu predsedniku...

Ruski roparji. Kakor je zdaj dogadobno...

Velikanska poverba. V Parizu u...

Polom panslavizma. Glavno glasilo...

Ruski roparji. Kakor je zdaj dogadobno...

Velikanska poverba. V Parizu u...

Polom panslavizma. Glavno glasilo...

Polom panslavizma. Glavno glasilo...

Kraljica vdova Elizabeta rumunska.

Kraljica vdova Elizabeta rumunska, znana s pisateljskim imenom Carmen Sylva je te dni umrla. Bila je 29. decembra 1843 na gradu Monrepos pri Neuwiedu kot hčerka kneza Hermannna za Wied-Neuwied rojena. Dne 15. no-

Königin Elisabeth von Rumänien Carmen Sylva.

vembra 1869 se je poročila s prejšnjim rumunskim kraljem Karolom I. Pekojnica je bila izborna pesnica in pisateljica ter dobrotnica svojega ljudstva. Vedno je stala tudi, kakor njen žalibog umrli soprog, na strani Avstrije in Nemčije, čeprav se ni mnogo s politiko pečala.

v številnih izrazih, ki so primerne, prizadeti slovanstvu smrtni sunek. Slovanske izgube na severu znašajo 300.000 kvadratnih vrst, na jugu pa presega 80.000. Še hujše občutimo z ozirom na razočaranje metod slovanske politike vedno bolj se razširjajoče nezauzupnost, ko pač nismo nobenega očitanja zaslužili. Doslej je veljal nauk, da ne sme nastopiti noben slovanški narod proti našemu vodstvu med Slovani (!). Medtem pa je bolgarska vlada s svojim pristopom h germanski koaliciji temelje slovanske (pač: rusko-panslaviistične! Op. ur.) ideje tako močno razrušila, da se bo zopetno dviganje Slovanov (seveda zopet le panslavizma! Op. ur.) zamoglo izvršiti le z naddeloškim naporom."

Zadnji telegrami.

(G. k. kor. in brz. urad.)

Nemčija in Portugalska pred vojno.

K.-B. Berlin, 9. marca. Cesarski poslanik v Lissabonu dobil je navodilo, da naj zahteva danes od portugalske vlade pod predložitvijo natančne izjave svoje pase. Tukajšnjemu portugalskemu poslaniku so se danes pasji dostavili. (Stem so pretrgane diplomatske zveze z Nemčijo in Portugalsko; to pomeni toliko, kolikor da bi nastopilo vojno razmerje med tema državama. Imamo torej enega sovražnika več, ki pa ne pomeni nič. Op. ur.)

Iz zadnjega nemškega poročila.

K.-B. Berlin, 9. marca. Zapadna fronta. Artiljerijsko delovanje se je na obeh straneh povišalo. Francozi so zapadni del jarka pri Maison de Champagne zopet vzeli. Zapadno Maase čistijo naše čete v Raben-gozdu se nahajajoča francoska gnezda, vzhodno te reke. V krasnem ponočnem naskoku vzele so ne mške čete po temeljiti artiljerijski pripravi vas in pancersko utrdbo Vaux z mnogoštevilnimi sosednimi utrdbami nasprotnika. — V velikem številu zračnih bojev pri Verdunu so ostali naši letalci zmagovalci. Gotovo je, da so bili 3 sovražni letalci sestreljeni. Vsi naši letalci so se vrnili nepoškodovani, mnogo njih voditeljev ranjenih. Sovražne vasi pri Verdunu s sovražnimi četami bile so izdatno z bombami obmetane.

Gospodarske.

Izmenjava sadov v vrtu za zelenjavo.

Vspešnega nasada zelenjave brez menjave sadov ni mogoče dobro izvršiti.

Kdor nasadi na isti vrtni gredi vsako leto isto ali podobno vrsto zelenjave, bo lahko kmalu opazil, da je razvoj rastlin vedno in vedno manjši, posamezne vrste rastlin celo ne dajo sploh nobenega znatnega doneska ali pa jih pokončajo škodljivci in bolezni.

Pravilna menjava sadu je pa tudi potrebna še iz nekega drugega vzroka.

Več vrst rastlin potrebuje za svoj razvoj svežega hlevnega gnoja. Druge vrste kažejo zopet lepše vspehe, če se ne nasadijo na sveže pognojeno zemljo, ampak nasadijo kot drug nasad.

Zatorej lahko izvršimo menjavo na priprost in primeren način tako, da razdelimo vrt v dva približno enaka kosa, izmed katerih enega dobro pognojimo s hlevnim gnojem in nasadiamo v njega sledeče gnojne potrebne rastline: Vse vrste ohrovtov (belo zelje, plavo zelje, ohrovt, kolerabo, cvetni ohrovt (karfiol), solato, špinat, kumare, paradižnike, zeleno, luk in hren.)

Drugi del vrta se ne pognoji s hlevnim gnojem ali se samo nekoliko pognoji z zmesnim gnojem ali z lesnim pepelom in se nasadi na njega sledeče vrste zelenjave: Korenje, mrkve, črn koren, peteržilja, rona (ru-deča pesa), čebule, fižol in grab.

V prihodnjem letu se ta kos pognoji s hlevnim gnojem in se nasadi na njega poprej imenovane gnojne potrebne vrste rastlin, oni kos pa, ki je bil lani pognojen, pa ne dobi nič gnoja in se nasadijo v njega v prvi skupini imenovane vrste zelenjave.

Tako se gnoji vsako leto polovico vrta, imenovane zelenjave se nasadijo vsako leto na drugem mestu in tako smo na priprost način primerno izmenjali sadove v vrtu.

Na ta način se tudi gnoj najbolje izrabli in rastline pridejo vedno v svežo, spočito zemljo in se s tem večinoma zagotovi njihova rast.

»Utrujenost zemlje« pa, ki ovira vsako rast rastlin, je uspešno zabraniti s pravilnim menjavanjem.

Izkušeni sejavec rastlin bo mnogokrat izvršil menjave, ki se ne vjemajo z navedenim pravilom, začetnik bo pa kolikor mogoče ravnal po načelu:

Enake ali podobne rastline se ne smejo nasaditi hitro druge za drugo.

Oton Brüdars,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Stare rane v obrazu in na vratu boljše semintja zopet. Ta bolečina se da s Fellerjevimi, izredno blagodejnimi, bolečine odpravljajočimi rastlinskimi esencnim fluidom z zn. „Elsa“-fluid lahko odpraviti. To zdravniško priporočeno domače sredstvo naj bi se imelo vedno pri roki. Mnogo čez 100.000 zahvalnih pisem tudi iz visokih krogov potrjuje njegov dobri učinek. 12 steklenic pošlje franko za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Vedno naj bi bilo v hiši. Tudi Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice so dobre. (v.)

Mayfarth'ov Seperator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najizbornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca.:

Št. 0	—	65 litrov
" 1	—	130 "
" 2	—	250 "
" 3	—	130 "

Ilustrirani katalog št. 845 zastoj in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II₁ Taborstrasse 71

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

Išče se zastopnike.

Fotografije (Porträt) kot znamke 114

(marke liki znamkam na pis-mih), in dopisnice s sliko iz-deluje po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental, št. 130. Ceniki se pošljejo na zahte-vanje brezplačno in franko.

Učenec

se sprejme pri Johann Steudte, sodarstvo v Ptuju 96

Les pravega kostanja

in hrasta v ploč (Scheit) do 1 m 20 cm dolgih franko vagona se kupi. Ponudbe na Alex. Rosenberg, Gradec, Elisabethiner-gasse 6. 111

Pridna in delavna kmečka dekla stara 24 l., želi službe na boljših kmetih. Naslov: J. K., pošta Poljčane 2215. 119

Krepkega učenca

sprejme v usnjarsko obit s popolno oskrbo Alois Kosi, Mala Ne-delja pri Ljutomeru. 118

Kupi kot stare, a še dobro ohranjene 117 štacunske štalaze in pudelne v mariborski okolici. J. Krošelj, trgovec v Laporju pri St. Bistrici.

Kupujem kostanjevi les

in plačam točno o prejemu po najvišjih cenah od vsake železniške postaje na spodnjem Štarskem. Franz Kupnik, Konjice (Gonobitz), tudi plohe orehove, jasenove, bruške, live, gabre, javorje, jelše in stavbeni les (Bauholz). 110

Prodajalka za manufakturni oddelek

nemškega in slovenskega jezika zmožna, pridna in zvesta, se sprejme pri Adolfu Orel v Sošta-nju (Schönstein) pri Celju. 115

Mlin

s 4 autom. hodi, vodni in motorni obrat da se v njem. Vpraša se pri lastniku Josef Aschenbrenner, mlinar na Ptujski gori pri Ptuju.

Marčno solnce

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Lackierergasse 6/K. pomagaj in parfumerija Wolfram v Ljubljani; parfumerija A. Kavč in drogerija „Adria“.

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj. Zdravniško spritvevalo o izbornem učinku! Polna krasna prsa med. dr. A. Rix kreme za prsa. dobite pri rabi 109

rudečico nosa in lica,

Rix-ov Pasta Pompadour. Popolnoma neškodljivo sredstvo. Poskus stane 1 krono 10 vin. Velika doza 3 krona 30 vin. 10% vojne doklade. 107

Zaloga so v Mariboru: Lekarna k angelju varuhu, lekarna k Mariji

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3-30, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8-80.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackiererg. 6/K. Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drogeriji A. Kavč, in „Adria-Drogerie.“

6 po 3—, 5—, 6— kron se dobijo v zalogi

trgovlino v Ptuju.

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER

trgovlino v Ptuju.

Vojna ura in budilnica

Nikel Jeklo Srebro Zlato

Najnovjša vojna ura s cesarji ali dvojnimi cesarskim reliefom „Viribus unitis 1914-1916“. Jekleno ali niklasto obliže z dobrim anker kolešjem K 5.—, in kval. K 8.—, radij K 10.—, pravo srebro K 14.—, žepne budilnice K 18.—, radij K 26.—, Primerni usnjati napestnik K 2.— ekstr. Ura na zapestnik z usnjatim jermenom, nikel ali jeklo, veliki format K 6.—, radij K 10.—, mali format K 10.—, 12.—, radij K 15.—, 18.—, S precizijskim anker-kolešjem K 20.—, 24.—, Cyma K 30.—, Omega K 50.—, Vojna budilnica, zamikana, 30 cm visoka, z zvoncec K 5.—, Vojna budilnica „Kanon“ budi jako glasno K 6.—, Vojna budilnica „Bobnar“ bobna generalmarš K 7.—, 3 leta garancija. Se pošilja proti vpošiljavi svote in 60 vin. za porto tudi na bojišče.

Prva zaloga vojnih ur

Max Böhnel

Dunaj, IV., Margarethenstrasse 27-51.

Originalni fabrični cenik zastoj.

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianplatz in Ugartergasse

poročata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči cenici:

Singer A ročna mašina K 50.—
Singer A K 60.— 70.—
Dürkopp-Singer K 70.— 90.—
Dürkopp-Ringschiff za šivilje K 130.—
Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje K 140.—
Dürkopp-Ringschiff za krojače K 160.—

Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, K 160.— 180.—
Luxusausstattung K 170.— 180.—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 130.—
Minerva A K 120.—
Minerva G za krojače in čevljarje K 160.—
Howe G za krojače in čevljarje K 30.—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le listim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12.50 po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2.50, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1.— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490.

Neprijetne lasi

v obrazu, na lakti in rokah odpravi tekom 5 minut

dra. A. RIX odstranjevalec las,

gar. neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena doza za K 4.40 zadostuje. Pošlje se strogo diskretno.

Kos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ, IX., Laktierergasse 6/R.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angeli varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarnar: pri „zlatem jellenu“, v drožerijah A. Kauč in „Adrija“.

Koreninske trte

„Riparia portalis“

dobijo se pri kmetijskem društvu landwirtschaftl. Verein v Ptuj, t. koj za graščino Ober Pettau.

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva

v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.—
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1.20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vit.
— Čaj proti gibu à 80 vin. — Balzam za gibe, ude in žvece stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.
— Bleiburski živinski prašek à 1.20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1.60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razpošiljatev **L. Herbat**, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in pilarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.
Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Denar mečete proč

ako plačujete velike cene za fino likerja, ker morete sami pripraviti najfinejše vrste z mojimi ekstrakti. 1 stekl. ekstrakta z uporabnim navodilom za napravo 5 litrov najfinejšega ruma ali »Alt vatra«, benedikcina, cesarica, kumlova, mogodarja, črneljeca, ananasa, maraskina, vaniljevca, punča, poprovenca, angleške grenčice, kave, kakao, šartraz, dišča perla, višnje, hudega likerja, allaša, brinjevca, jerezabinka, slivovke, konjaka K 1.90; 3 steklenice K 4.50; 6 steklenice K 7.50; 12 steklenice K 13.50 franco po povzetju. Ne more se skazit! Pristen le pri

JAN GROGLICHU, drožerija pri angelu, BRNO 92, Morava.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananasa, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišča perla, višnjevec, skazit se ne more. Ta domača pijača se lahko pije peleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto ruma in žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 5.50 franco po povzetju. Na 5 takih porcij dodam 1 povrhu zastoj.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

Dijamanti za rezanje stekla

za steklarje in domačo rabo. — Štev. 1 za steklo v oknih K 2.40. — Št. 2 za nav. močno steklo K 3.60. — Št. 3 za vse vrste bruš. stekla K 5.50. — Št. 4 za močno brušeno steklo, neobdelano, in za zrcala K 8.—. Povzete 35 vin. več. Za rečno in solidno blago jamči

JAN GROGLICH, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

500kron

Vam plačam, ako moje **Ria-balzam** Vaša kurja oca iztrebilo korenin **vite**, trlo kozo brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posodice z garancijskim vred K 1.—, 3 posodice K 2.50, 6 posodic K 4.50. Šte hvalnih in priznanjevalnih pism. **Kemeny, Kasehau (Kassa) l. poštni predal 12/29, 06**

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Mej kosmetični

petrolej za lase

Delavci v nafarudokopih in petrolejskih rafinerijah stanejo nikoli plešati. Jas sem najcistejši petrolej proiz kosmetikum za lase in dosegel z njim najlepše up pri redkih laseh in pri lapančanju las. Dobiva se sam moj drogari „Zam velozna Engel“ v Johannessgasse Brno. Steklenica stane K 1.—, 6 steklenic K 5.50, 12 steklenic K 10.—. Poština znaša K 1.05 do K 1.15. Manj 2 steklenici se ne pošilja.

JAN GROGLICH, drožerija pri angelu v Brno 92, Morava.

Framydol

je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svedle in sive lase in brado za t ajno temno pobarva.

1 steklenica s poštnino vred K 2.35.

Rydyol

je rožnata voda. ki živo pordeči blede lisa. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2.15.

Naslav na naročila.

Jan Grolich, drožerija pri angelu Brno 92, Morava.

500 KRON V ZLATU

če ne odstrani kroma Grolich z zravnim upadom milion vse soladne pega, murga, solnina opaki ogro, obrazno rešitvo itd. in se obrani kopa do smetno svežo in nežno. Cena K 3.45 s poštnino vred 3 porcije stanejo K 8.20, 6 porcij K 15.55. Brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za zavzetje

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 92, Morava.

VARITE PIVO DOMA

po preizkušenem navodilu. Snovi za 25 litrov piva s 50 zamaški 2 K, poštnina 84 vin.; na 5 takih porcij se ena navrže in pošlje poštine prsto. Naročite torej za več tovarišev.

JAN GROGLICH, drožerija pri angelu, BRNO 92, Morava.

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejemamo

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.